

Védjük a természetet! S az emberek életét, vagyonát?

A Tisza hullámterében a természetvédelmi és vízügyi érdekek olyan nyira eltérő szakhatósági elvárásokat fogalmaznak meg, hogy együttes teljesítésük szinte megoldhatatlan feladatot ró mind az erdészeti hatóságra, mind az erdőgazdálkodóra. Az áldatlan helyzet megtárgyalására a térségben működő erdőgazdálkodók és a vízügyi munkatársai tavaly Szolnokon ERDŐ-VÍZ konferenciát rendeztek.

Nagy tapasztalattal rendelkező szakemberek keresték a megoldást az említett gondra. Egyértelműen kiderült, hogy az árhullámok biztonságos levezetése a hullámtér nagyvízi lefolyási sávjában az elsődleges, életvédelmet és vagyonbiztonságot szolgáló cél, minden más típusú korlátozással szemben.

Sajnos ennek a szemléletnek nincs kellő határozottsággal érvényt szerző jogszabályi háttere, így a természetvédelmi korlátozások – leginkább a Közép-Tiszán – rendre felülírják az árvízi biztonságot. A Tisza mellett élők pedig reménykednek, hogy nem következik be a legrosszabb, a gátszakadás. Idén szerencsésük volt, nem jött olyan magas hullámveréssel kísért ár, amely a gátkoronáig emelte volna a hullámtérben jogszerűen kitermelt másfél méteres átmérőjű rönköket, s így azok rövid idő alatt áttörték volna a gátat. Még mielőtt azt gondolná valaki, hogy az erdőgazdálkodó figyelmetlen vágásszervezése

idézte volna elő ezt a helyzetet, mindenkit megnyugtatok, nem így volt. Mindez a jogszerű természetvédelmi tiltások, korlátozások eredménye.

A fakitermelést ugyanis eleve minden védett területen a jellemzően szárazabb, így munkavégzésre és kiszállításra kedvezőbb nyári hetek helyett, a sokkal csapadékosabb, szeptembertől március közepéig terjedő időszakra kényszerítette a természetvédelem a hullámtérben is. Az ily módon ősszel megkezdett fakitermelést jelen esetben azonban egy „lelkiismeretes” természetvédelmi őr tovább korlátozta, mivel az egyetlen kiszállítási útvonalat jelentő gátlábnál fölfedezett egy – egyébként általánosan előforduló – védett hagymás növényt, és kerek perc megtiltotta a kitermelt faanyag kiszállítását.

Az ilyen tiltásokat pedig manapság komolyan kell venni, mert a médiából már hallhattunk erdész kollégákról, akikkel szemben hasonló természetvédelmi okokból esetleges szabadságvesztéssel járó, vagy több százmilliós, milliárdos értékű büntetést megállapító eljárás folyik.

Most, hogy a víz lassan visszahúzódik a medrébe, több kilométeren keresztül végigautózva a gáton elgondolkozom, hogy mit érezhet az a jogszabálykövető természetvédelmi őr, aki ugyanazt látja, amit én most. Ezt az ezer köbméter jócskán meghaladó mennyiségű faanyagot, rönköket és aprófahasábokat, melyek megakadva a sűrű fűzes foltok tövében több mint tíz kilométer hosszan szétterítve fekszenek a környező erdőkben és a gát lábánál.

Ez a nagy mennyiségű kitermelt fa ott is fog maradni augusztus 31-ig biztosan, mert az erdőtörvény szerint a szállítás a fakitermelési munkák részét képezi, vegetációs időben nem végezhető. Az árvíz által szétvitt fa akadályozza az erdők kézi és gépi ápolási munkáit, megközelíthetetlenné teszi az erdőterületeket. A vízügyi szakemberei nem tudják a gát karbantartási munkálatait elvégezni. Mindez azonban csak másodlagos kár, hisz a kitermelt fa tulajdonosa

sokat költött fakitermelésre, de árbevétele nem képződött, a faanyag egy részét elvitte a Tisza, a maradékot lopják, nyár végéig az összes megmaradt fa felhasználhatatlanná válik.

A vásárolt faanyagot saját üzemében akarta feldolgozni, mely jelenleg áll, dolgozóit pedig részben már el is elküldte. Két természetvédelmi célt viszont szolgál: ez a bizonyos hagymás növény feltehetően megmaradt és nagy mennyiségű holtfa visszahagyására is sor került.

A környező falvak lakói mit sem tudnak a körülményekről, értetlenül szemlélnek az eseményeket, és megállapításokat tesznek: Hogy lehet valaki ilyen felelőtlen! Veszélyezteti a falut. Elküldi az embereket, a fáját meg nem vitte el. Épp ideje hogy tönkre menjen!

És vajon mit gondol a faanyag tulajdonosa? Mit csinált rosszul? Hol hibázott? És persze, hogyan lehet ebből talpra állni? Mert megélni azt biztosan nem!

Luzsi József

